

Õiguskantsler

Teie 09.03.2020 nr

Meie 25.03.2020 nr 6-1/200408/2001629

Relvaloa vahetamine

Austatud avaldaja

Õiguskantslerile esitatud pöördumises leidsite, et [relvaseadus](#) on vastuolus [Eesti Vabariigi põhiseadusega](#), sest ei võimalda taotleda peatatud relvaloa kehtivuse lõppemise korral selle vahetamist.

Relvaseadust pole põhjust pidada põhiseadusega vastuolus olevaks. Relvaloa vahetamist puudutav regulatsioon võib olla mitmeti tõlgendatav. Regulatsioon ei välista siiski relvaloa vahetamist ka siis, kui relvaluba on ajutiselt peatatud seetõttu, et inimest on karistatud mootorsõiduki juhtimise eest lubatud alkoholipiirmäära ületades. Erinevate tõlgendusvõimaluste korral tuleb eelistada põhiseadusega kooskõlas olevat tõlgendust neile tõlgendustele, mis põhiseadusega kooskõlas ei ole (Riigikohtu 12.12.2017 otsus nr [5-17-12](#), p 32). Õiguskantsleril ei ole alust teha ettepanekut seaduse põhiseadusega kooskõlla viimiseks, kui norme on võimalik tõlgendada põhiseaduspäraselt.

Relvaluba on alati tähtjaline. Kui inimene soovib ka pärast relvaloa kehtivusaja möödumist relva omada, tuleb tal Politsei- ja Piirivalveametilt (PPA-lt) taotleda relvaloa vahetamist (RelvS § 41 lg 1 p 1). Relvaloa vahetamist peab taotlema enne olemasoleva relvaloa kehtivuse lõppemist. Inimene peab esitama PPA-le avalduse koos seaduses loetletud dokumentidega vähemalt üks kuu enne relvaloa kehtivusaja möödumist (RelvS § 41 lg 1 p 1, § 41 lg 3 ja § 41 lg 6 p 1).

Relvaloa vahetamist saab taotleda inimene, kelle relvaluba ei ole peatatud, aga ka inimene, kelle relvaloa on PPA peatanud kuuest kuust kuni ühe aastani, kuna inimest on karistatud mootorsõiduki juhtimise eest lubatud alkoholipiirmäära ületades (RelvS § 43 lg 1 p 1, lg 11).

Kehtiv vääriteokaristus mootorsõiduki juhtimise eest lubatud alkoholipiirmäära ületades välistab relvaloa väljastamise (RelvS § 41 lg 9) ning selle alusel saab ka väljastatud relvaloa kehtivuse peatada. See aga ei takista taotlemast relvaloa vahetamist, juhul kui relvaloa kehtivusaeg on lõppemas.¹

---

¹ Siseministeeriumi 16.03.2020 vastuskiri Õiguskantsleri Kantseleile.

PPA vaatab läbi peatatud relvaloa vahetamiseks esitatud dokumendid ning selgitab välja, kas inimesele saab anda uue relvaloa. Kui inimene teadlikult eirab dokumentide esitamise tähtaega, käsitatakse seda tema soovina loobuda õigusest relva omada ning vallata. Sellisel juhul muutub relvaluba selle kehtivusaja möödumisel kehtetuks.²

Kui aga PPA keeldub relvaloa vahetamisest või uue tähtajalise relvaloa väljastamisest, saab inimene esitada PPA-le oma õiguste kaitseks vaide vaidemenetluse korras ([haldusmenetluse seaduse](#) § 71 jj) või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Arno Tuisk 693 84 19
arno.tuisk@oiguskantsler.ee

---

² Samas.